

Lærervejledning Hele Verden i Skole 2019

Børn skal vide, hvad der foregår i verden. Viden om andre lande og international kultur- og samfundsforståelse er vigtige forudsætninger for at kunne deltage aktivt i en globaliseret verden. Hele Verden i Skole er en oplagt måde at gøre eleverne klogere på den virkelighed, de lever i.

I år handler LæseRaketten om Colombia - et land med oprindelige folk, store forskelle og en aktuel fredsproces. LæseRaketten kommer vidt omkring i landet. Vi møder blandt andet børn, der lever ved floden i Amazonas, nogle som bor i hovedstaden, Bogotá, hvor vold og kriminalitet præger hverdagen, og andre der bor tæt ved en af verdens største kulminer.

Med Hele Verden i Skole kan dine elever:

- Lære om børn i Colombia
- Opleve glæden ved at læse
- Identificere sig med børn fra andre lande
- Opnå viden om børns rettigheder
- Udvide deres viden om verden og forståelse af andre kulturer
- Reflektere over begreber som globalisering, ulighed, rettigheder og fred
- Lære om FN's 17 verdensmål

Nye med-aktører bag LæseRaketten

Vi er nu to organisationer bag LæseRaketten: Oxfam IBIS og Red Barnet. Vi glæder os til sammen at udvikle LæseRaketten og undervisningsmaterialet, så det fortsat er nærværende og relevant for børn i grundskolen i Danmark.

Vi har også startet et samarbejde med forlaget Alinea. De har lavet en litterær tekst til hvert af bogens tre trin. De tre historier relaterer sig som noget nyt til temaerne i portrætterne af børn fra Colombia. Alinea har også lavet opgaver til de litterære tekster.

Sådan er lærematerialet bygget op

På hjemmesiden <https://heleverdeniskole.dk/bibliotek/colombia/> findes en række temaer, der hver især sætter fokus på forskellige aspekter ved livet i Colombia og børns vilkår i landet. Hjemmesiden indeholder mange billeder og små film. Lad eleverne gå på opdagelse i de enkelte temaer og blive kloge på landet Colombia og på, hvordan det er at være barn her. Teksterne på hjemmesiden er skrevet på mellemtrins-niveau.

Med temaet "Colombias børn" knytter vi direkte an til bogen LæseRaketten. Temaet er en måde, hvorpå danske børn kan komme tæt på jævnaldrende børn i et andet land. De små film, billeder og fortællinger kan skabe udgangspunkt for samtaler og diskussioner i klassen. Temaet er derved med til at sætte elevernes egen hverdag i perspektiv og give dem en større forståelse for børns liv andre steder i verden. Ved at integrere flere forskellige kommunikationsformer i temaet, er det målet, at eleverne kommer til at føle sig tættere på virkeligheden i Colombia.

Der er udarbejdet opgaveforslag, der relaterer sig til portræthistorierne i LæseRaketten og indholdet i temaet "Colombias børn". Opgaveforslagene til Colombias børn er ikke inddelt efter fag, men direkte relateret til de enkelte børn, som I møder i bogen.

Introduktion til Colombia

Under "Lærermateriale 2019" findes en PowerPoint-præsentation af Colombia samt et manuskript.

Præsentationen og det medfølgende manuskript kan bruges som introduktion til arbejdet med landet, hvad enten der er tale om et længere eller kortere forløb:

<https://heleverdeniskole.dk/bibliotek/colombia/praesentation-af-colombia/>

Desuden kan I vise billeder fra Colombia. I finder link til en billedsamling under temaet Fakta og historie. <https://heleverdeniskole.dk/bibliotek/colombia/se-billeder-fra-colombia/>

Tema-forløb

Der er udarbejdet tre forslag til temaforløb, der relaterer sig til LæseRaketten og hjemmesidens materialer. Temaforløbene kan danne udgangspunkt for en hel temauge. Du kan også udvælge elementer fra de tre forløb:

- **Rejs med til Colombia og besøg regnskoven** (*for indskolingen*): I dette temaforløb rejser eleverne til Colombias regnskov. De lærer om livet i regnskoven og får kendskab til regnskovens dyr og planter og regnskovens betydning for jordens klima.
- **Colombias børn har ordet** (*melletrinnet*): FN støtter fredsprocessen i Colombia. I dette temaforløb bliver forskellige grupper af børn fra Colombia inviteret til at fremlægge deres synspunkter til et møde i FN's hovedkvarter. I temaforløbet skal eleverne repræsentere forskellige grupper af børn i Colombia og udtrykke deres synspunkter. De skal udarbejde en præsentation, hvor de fortæller om deres liv og udfordringer, som skal fremlægges i FN.
- **Kullet i undergrunden** (*udskolingen*): Eleverne skal spille et dilemma-spil. De bliver præsenteret for en case om muligheden for at udvide en kulmine i Colombia - en udvidelse der vil få konsekvenser for de folk, der bor i området. Casen er fiktiv men inspireret af den aktuelle situation i Colombia. I temaforløbet deles eleverne op i grupper, der hver især repræsenterer en part i casen. Grupperne skal sætte sig ind i deres aktørs synspunkter og kunne repræsentere disse i spillets to forhandlingsrunder. Kan eleverne komme frem til en aftale, som alle parter kan underskrive?

Find temaforløbene på hjemmesiden under "Lærermateriale 2019":

<https://heleverdeniskole.dk/bibliotek/colombia/temaforloeb-om-colombia/>

Test din viden om LæseRaketten's børn

Til hvert portræt i LæseRaketten findes en lille quiz. Lad eleverne teste deres viden om de enkelte børn fra LæseRaketten. De små quizzer findes i ét samlet dokument. De kan bruges samlet eller hver for sig:

https://heleverdeniskole.dk/sites/default/files/test_din_viden_om_laeseraketten_born.pdf

Billeder og film til fri afbenyttelse

På hjemmesiden findes en samling af billeder, som I frit kan benytte til jeres egne produktioner.

I SkoleTube er der oprettet en ressourcekanal med billeder og filmklip, som eleverne nemt kan hente og anvende direkte i en række produktioner. Via værktøjerne i SkoleTube får eleverne direkte adgang til billeder og filmklip i ressourcekanalen. På hjemmesiden findes en video-vejledning, hvor du kan se, hvordan du tilmelder dig kanalen.

<https://heleverdeniskole.dk/bibliotek/colombia/lav-boeger-film-og-spil-2019/>

Lav jeres egne bøger

Hele Verden i Skole har i samarbejde med SkoleTube lavet en række bog-skabeloner i programmet BookCreator på Skoletube. Det betyder, at eleverne nemt kan komme i gang med deres egne fortællinger om Colombia, LæseRakettens børn og verdensmålene.

Arbejdet i BookCreator lægger op til, at eleverne kan genfortælle den viden, de har opnået om Colombia.

Skabelonerne gør det nemt for eleverne at komme i gang. De indeholder vejledning til, hvordan eleverne kan arbejde med skabelonen, og hvordan de finder mere information.

Videovejledninger guider dig til, hvordan du får adgang til skabelonerne og til, hvordan eleverne kan arbejde med bog-skabelonerne:

<https://heleverdeniskole.dk/bibliotek/colombia/lav-boeger-film-og-spil-2019/>

Lav film

Se, hvordan dine elever får adgang til filmklip fra Colombia i ressourcekanalen på SkoleTube, så de kan lave deres egne film i WeVideo.

Eleverne kan også lave deres egne optagelser. Find inspiration og hjælp i små video'er, der guider jer til at lave film med mobilen: <https://heleverdeniskole.dk/bibliotek/lav-film-om-verdensmalene/>

Jeopardy-quiz om Colombia

Når eleverne har læst og arbejdet med hjemmesidens temaer, kan I quizze i klassen.

Quizen er rettet til mellemtrinnet og er baseret på indhold fra hjemmesidens fem temaer: Skole og hverdag, Folk og kultur, Konflikt og fred, Natur og klima og Dyr i Colombia.

Download quizen til din computer - den skal åbnes i PowerPoint. Du får formentlig en besked om, at filen indeholder "makroer". Det skal godkendes, ellers fungerer quizen ikke. Quizen er lavet i Windows, og det er muligt, at den ikke bliver vist rigtigt på en Apple-computer. Hent quiz og vejledning på hjemmesiden:

<https://heleverdeniskole.dk/bibliotek/colombia/laerervejledning-og-opgaver/>

Colombia med alle sanser

I temaet Colombia med alle sanser findes bud på aktiviteter, der kan inddrages i de praktiske og musiske fag.

- I kan lære at danse to forskellige danse fra Colombia. Lad dansene indgå i musikundervisningen, i idrætstimerne og/eller som bevægelses-element i timerne.
- Lyt til forskellig colombiansk musik.

Der findes også opskrifter på tre forløb til de kreative fag. Lær at hækle som wayuu-folket, lav jeres egen pompon og/eller arbejd med udsmykning i gamle dæk og cykelslanger.

Se temaet her: <https://heleverdeniskole.dk/bibliotek/colombia/colombia-med-alle-sanser/>

Lav mad fra Colombia

I temaet Colombia med alle sanser findes opskrifter på colombiansk mad. Lav en colombiansk middag med eleverne, eller inviter elevernes forældre til en colombiansk aften.

Find opskrifterne her: <https://heleverdeniskole.dk/bibliotek/colombia/smag-paa-colombia/>

De 17 verdensmål

Verdens ledere er blevet enige om 17 verdensmål, der skal være opfyldt i 2030. Det er 17 ambitiøse mål om at udrydde fattigdom, sikre øget global lighed og en mere bæredygtig verden.

I år kan du finde et helt nyt tema på hjemmesiden om verdensmålene i årets fokusland. Vi har udvalgt seks verdensmål, som er særligt vigtige i Colombia. Det er verdensmål 1, 4, 5, 10, 13 og 16 om afskaffelse af fattigdom, om uddannelse, ligestilling mellem piger og drenge, mindre ulighed, beskyttelse af klimaet og opbygning af fred. Print en multiple choice quiz, og lad dine elever teste, hvor meget de ved om de seks verdensmål i Colombia: https://heleverdeniskole.dk/sites/default/files/media/hvs-pdf/hvs-2019-pdf/multiple_choice_om_sdg_i_colombia.pdf

Læs om de seks verdensmål i Colombia. Du finder temaet her:

<https://heleverdeniskole.dk/bibliotek/colombia/verdensmaalene-i-colombia/>

I kan også relatere arbejdet med Colombia til et mere indgående arbejde med verdensmålene. Hele Verden i Skole har udviklet et komplet undervisningsmateriale om verdensmålene. Det har sin egen indgang på hjemmesiden og kan med fordel bruges i relation til arbejdet med LæseRaketten: <https://heleverdeniskole.dk/verdensmaalene/>

Interaktiv version af LæseRaketten og LæseRaketten som app

LæseRaketten 2019 findes i en interaktiv version. Den indeholder film, lyd (oplæsning af alle historier) og relaterede links.

Den interaktive version af LæseRaketten fungerer bedst, når den hentes som app. Find app'en i App Store eller Google Play. Du kan også se den interaktive LæseRaket i din browser - på en computer eller en hvilken som helst anden enhed:

<https://heleverdeniskole.dk/app-2019/>

Send postkort til Thaliana og/eller Elkin fra LæseRaketten

I 2019 kunne eleverne sende postkort til Thaliana og/eller Elkin.

Find ark med spanske glosser på hjemmesiden. Lad eleverne tegne ting fra deres hverdag.

Send postkortene til Oxfam IBIS senest 1. juni 2019.

Oxfam IBIS
Vesterbrogade 2 b
1620 København v.
Att: Hele Verden i Skole

Opgaver til de litterære tekster i LæseRaketten

Alinea har udarbejdet et opgave-ark til hver af de tre litterære tekster i LæseRaketten.

Opgaverne kan printes fra Alineas hjemmeside. Du finder det direkte link her:

<https://heleverdeniskole.dk/bibliotek/colombia/opgaver-til-de-litteraere-tekster-2019/>

Litterære tekster i LæseRaketten 2019

TEAM S.C.O.R.af Sandra Schwartz

Team S.C.O.R handler om venskab, fodbold eller om at have et anderledes talent. Det kan nemlig være ensomt at kunne lide at tegne, når alle andre hellere vil spille fodbold. Men måske betyder det ikke så meget, hvad du er god til, så længe du er en god ven og en ægte holdspiller?

RYD STRANDEN af Daniel Zimakoffs

Ryd stranden er en historie om venskab, ærlighed, konkurrence og forelskelse. Den handler også om, at vi alle sammen skal passe på miljøet. En god historie, der handler om noget vigtigt.

SAMBIKI SARU af Kit A. Rasmussen

Sambiki Saru handler om, at det sommetider er bedst at lukke øjne, ører og mund. Men også om at træffe en svær beslutning, selvom det bryder med alt, du har lært.

Deltag i den globale Aktionsuge 2019 – giv din stemme til kende

Alle børn i verden har ret til en god uddannelse, så de kan skabe en fremtid for sig selv og deres samfund. Der er stadig 61 millioner børn i verden, der ikke går i skole – dem skal vi have med. Det er vigtigt, at de kommer i en god skole, hvor de lærer at læse, skrive og regne, men også lærer om deres rettigheder og om at være en aktiv medborger.

Verdens ledere har skrevet under på 17 verdensmål, hvor verdensmål nummer fire handler om god uddannelse til alle. I Aktionsugen 2019 skal vi minde de danske politikere om deres løfter, så vi kan få alle børn i en god skole.

Politikerne skal høre børns stemme. I Aktionsugen kan dine elever være med til at give deres stemmer til kende. Lav talebobler, tankebobler, opråb, udbrud og drømme med jeres budskab. Skriv et slogan, et rim eller dit opråb i boblerne. Eller tegn din drøm om en god fremtid for verdens børn i flotte farver.

Vær med i selve Aktionsugen eller send jeres tale- og tankebobler til Oxfam IBIS senest d. 12. april 2019 - så sætter vi det sammen til et værk og sørger for, det bliver overbragt til politikerne.

Find eksempler på tanke- og talebobler på hjemmesiden, hvor konkrete aktiviteter og datoer meldes ud: <https://heleverdeniskole.dk/aktionsugen-2019/>

Send jeres bobler til:

Oxfam IBIS
Vesterbrogade 2B
1620 København V
Att: Hele Verden i Skole